

PÁAJTALIL TULÁAKAL MÁAX KU CH'AANT YÉETEL KU CH'ENXIKIN WÁAJ AUDIENCIAS

U Noj A'almajt'anil Telecomunicaciones yéetel Radiodifusión ti' u **Artículo 256** ku jets'ik ba'ax u páajtalil Audiencias; k'ajóolt:

- Ka ts'aabak k'ajóobil ti' tuláakal kúuchil ba'alo'ob ku ye'esik jejelásas k tuukul, jejelásas k yeyik k jo'olpóopilo'ob, k kuxtal yéetel k t'aan way ti' k Noj Lu'umila';
- Ka e'esa'ak jejelásas ba'alo'ob ti' cha'antbil bey xan ti' k wu'uye, tumen jejelásas on, jejelásas k tuukul, jejelásas ba'ax uts k ilik beya' kek k'amik u táakpajal tuláakal wíinik;
- Ma' u ts'aaba k'ajóobil tumen u yuumil chiikulil t'aan wáaj kúuchil cha'ant ba'alo'ob uti'al kónonol wáaj uti'al k tu'usul tumen ku ye'esal je'ex péeksilo'obe' wáaj noticias, beey wáaj jaaj ku yúuchule'. Lela' ku yúuchul kén oksa'ak ba'alo'ob cha'antbil wáaj wu'ubil tumen u
- yuumilo'ob je'ex jumpéel canal, ba'alo'ob ti' péeksilo'ob, ba'ale bo'ota'an tumen u jeel máak ti' u ts'aaba k'ajóobil chéen ti' u kónonol wáaj ti' u p'aatal utsil, kex to'one' ma' k k'aam u beeta'al. Ti' u ju'unil Código de Ética, u yuumilo'ob canal wáaj chiikulil t'aane' k'a'abet u kanáantiko'ob ma' u yúuchul wáaj u beeta'al ba'ax ku ya'alik le jatas ju'una';
- Ma' u k'e'exel u yorail u máansa'al ba'alo'ob cha'antbil wáaj wu'ubil, wáaj ka úuchke' ka u yáax a'alo'ob ba'axten bey xan ka u ts'a'ob aviso uti'al u ya'ako'ob wáaj ma' k'a'abet u yílal wáaj u yu'bal tumen tuláakal máak je'ex mejen paalal.
- Yaan u páajtalil k núukik wáaj k t'aan uti'al k a'alik ba'ax k tuklik, je'ex u jets'ik u noj a'almajt'anil;
- Ka k utsil wu'uy wáaj k cha'ant tuláakal ba'ax ku máansa'al k k'ajóolt, ka yaanak ma'lob volumen, uts u cha'anil, bey xan tu yorail anuncios;
- Mix ti' jump'éel kúuchil radio k'a'abet u p'aasta'al wáaj u p'ekta'al mixmáak, je'ex bix yo'osal u ch'iibal, tumen wáaj táaxel kaajil, yo'osal máax ku yéeyik ti' u núupte, yo'osal jayp'éel ja'ab ti', wáaj yaan jump'éel talamil tu wíinkila, bix u kuxtal, wáaj yaan jeel máakalmáak k'oja'anil ti'e', je'el máakalmáak u ki'ichkelem yuume', yo'osal bix u tuukul, máax uts u yílik, yo'osal bix u kuxtal yéetel u núup, tsoka'an u beel wáaj ma', mix jump'éel u jeel u modo u p'ekta'al wíinik, tumen ku tselik u páajtalil yéetel u jáalk'abil wíiniko'on;
- U chiímpolta'al u páajtalil tuláakal wíinik, u yáax táchita'al mejen paalal, ma' u p'aasta'al mixmáak yo'osal bix u yéeyik u núup mix u jumpaykunta'al mixmáak, bey xan U jeel páajtalilo'ob jets'a'an tu jeel noj a'almajt'anilo'ob.

Ka'alik xane', je'ex u ya'alik **Artículo 258** ti' u Noj A'almajt'anil Telecomunicaciones yéetel Radiodifusión, wáaj máax ku cha'ant wáaj ku ch'enxikin yaan talamil tu wíinkilal yaan le páajtalil ti'oba':

- Ka ts'íibta'ak u suut t'aanil wáaj ma' k na'atik, le ku ya'alal subtítulaje, wáaj ka su'utuk ich castelan t'aan yéetel éets' uti'al u na'atik máax ma' sáasail u xikini'. Le beya' k'a'abet u ts'aaba kex ti' jump'éel programa ti' cha'ant, le jach ya'ab máak cha'antik way noj lu'umila';
- Ka chiímpolta'ak ba'ax u béeytal u beetiko'ob, u meyajo'ob, bey xan u ts'aaba k'ajóobil yéetel u yáanta'al; U ts'aaba u moodoil u yu'bal u t'aan máak, u ya'alik ba'ax ma' tu
- beelil, wáaj bix k'a'abet u takpool ti' máak ku t'aan yo'osal audiencias, máaxo'on k cha'ant wáaj k ch'enxikin, ba'ale' k'a'abet ma' k póoch'il kén k a'alej mix k séen k'áatik ba'alo'ob mun béeytal u ts'aik to'on u yuumil canal wáaj radio, yéetel;
- U páajtalil a wilik ba'ax programailo'ob ku máansa'al ti' cha'antbil wáaj wu'ubil, ka k'áatik ti' teléfono wáaj ka wilik ti' u kúuchil internet u yuumil canal wáaj radio, k'a'abet xan u kanáanta'al u béeytal u yílik tuláakal máak, tumen máaxo'ob yaan talamil tu wíinkilal.

Dirección General de Análisis de Medios y Contenidos Audiovisuales UMCA (2019©)

Dirección de Mecanismos de Derechos de las Audiencias

Traducción del texto a lengua Maya: Karina Puc Balam (INALI 2019©).